İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE

HÂLİDÎLİK

Tarih · Toplum · Kültür

SEMPOZYUM PROGRAMI

15 KASIM 2026

PAZAR

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Ziraat Bankası Kütüphanesi · Üsküdar

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI · İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

halidiliksempozyumu.medeniyet.edu.tr

Sempozyum Programı

15 Kasım 2026, Pazar · Ziraat Bankası Kütüphanesi, Üsküdar

PROGRAM AKIŞI

09.30–10.00
Kur'ân tilaveti
Açılış konuşmaları

10.00–11.00
Açılış oturumu
Davetli konuşmacılar

11.15–12.45
Sabah oturumları
1 · 2 · 3. oturumlar

12.45–14.15
Öğle arası
Yemek ve namaz

14.15–15.45
Öğleden sonra oturumları
4 · 5. oturumlar

15.45–16.15
İkindi namazı arası

16.15–17.45
Akşamüstü oturumları
6 · 7. oturumlar

18.00–18.30
Kapanış ve değerlendirme

AÇILIŞ & KAPANIŞ (Kırmızı Salon)

Kur'ân tilaveti — 09.30

Prof. Dr. Ubeydullah Sezikli
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü Müdürü

Açılış konuşmaları — 09.35–10.00

Prof. Dr. Mahmut Ay
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Hüseyin Keskin
İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürü

Prof. Dr. Gülfettin Çelik
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörü

Açılış oturumu — 10.00–11.00

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nurullah Koltaş

Prof. Dr. İrfan Gündüz

Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz

Prof. Dr. Mahmud Erol Kılıç

Kapanış ve değerlendirme — 18.00–18.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet Murat Özel

Doç. Dr. Muhammed Veysel Akkaya
Doç. Dr. Ercan Alkan
Prof. Dr. Mahmut Ay
Abdulvahap Ekinci
Prof. Dr. Nurullah Koltaş
Prof. Dr. Reşat Öngören
Prof. Dr. Necdet Tosun
Doç. Dr. Necdet Yılmaz
Müfid Yüksel

Oturumlar eş zamanlıdır.
Açılış, 01, 04 ve 06: Kırmızı Salon · 02, 05 ve 07: Beyaz Salon · 03: Mor Salon
Tüm katılımcılar ve konuklarımız için öğle yemeği ikramımız vardır.

Sabah Oturumları

11.15–12.45 · 1, 2 ve 3. oturumlar

01 Hâlidîliğin İtikadî ve Kelâmî Yönleri

Başkan: Prof. Dr. Necdet Tosun

KIRMIZI SALON

01 11.15–11.30

Prof. Dr. Ali Muhyiddin el-Karadâğî
(Dünya Müslüman Âlimler Birliği Başkanı)
Mevlânâ Hâlid'de Akîde ve Tezkiye Anlayışı

02 11.30–11.45

Müfid Yüksel
Mevlânâ Hâlid ve Bazı Hâlidî Meşâyihine Ait Bazı Yeni Belgeler.

03 11.45–12.00

Doç. Dr. Muhammed Veysel Akkaya
Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî'nin Divânı'nda Vahdet-i Vücûd: Molla Câmî'nin Bir Şiirine Tahmîsi Bağlamında Bir İnceleme

04 12.00–12.15

Öğr. Gör. Dr. Enes Boztepeli
Hâlidîliğin Kelâmî Tavrı (Eş'arîlik'le münasebeti ve bunun etkileri)

05 12.15–12.30

Dr. Basri Çetin
Hâlidî Şeyhi Mahmut Sami Ramazanoğlu; Tefsir Anlayışı, Yaşadığı Topluma ve Günümüze Etkileri

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 12.30–12.45

İnanç, tasavvuf, hadis ve tefsir

02 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Hâlidîlik

Başkan: Prof. Dr. Reşat Öngören

BEYAZ SALON

01 11.15–11.30

Dr. Abdurrahman Memiş
Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî, Hâlidîlik ve Osmanlı Devleti ile İlişkiler

02 11.30–11.45

Prof. Dr. Ergün Yıldırım
Osmanlı Modernleşmesi ve Hâlidîlik

03 11.45–12.00

Dr. Öğr. Üyesi Semih Bekçi
Anadolu'nun İşgali Karşısında Hâlidîlerin Rolü

04 12.00–12.15

Prof. Dr. Mehmet Ali Büyükkara
Modern Türkiye'de Dini ve Toplumsal Dönüşümün Aktörlerinden Biri Olarak Hâlidî-Nakşîlik ve Sosyo-Politik Etkileri

05 12.15–12.30

Prof. Dr. Hamza Ateş
Parçalanma mı Uzmanlaşma mı? Cumhuriyet Türkiye'sinde Hâlidîliğin Toplumsal Farklılaşması ve Kurumsal Dayanıklılığı

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 12.30–12.45

Tarih, modernleşme ve toplumsal dönüşüm

Arapça Tebliğler

11.15–12.45 · 3. oturum · Mor Salon

03 الأبحاث المقدّمة باللغة العربية

Başkan: Arş. Gör. Dr. Abdurrahman Mıhcıoğlu

القاعة البنفسجية

01	11.15–11.30	Dr. İyat Erbakan	الطريقة النقشبندية الخالدية بدمشق: نشأتها وانتشارها وتكاياها وفروعها، ودورها في المجتمع، وعلاقتها بمدرسة الإصلاح السلفي في دمشق
02	11.30–11.45	أ.د. آياد كامل الزيباري	الخالدية بين مطرقتين: التصوف في مواجهة نقد الحداثة العلمانية والسلفية الإصلاحية (أواخر العهد العثماني – أوائل الجمهورية)
03	11.45–12.00	أ. د. علي نجم عيسى	الجهود العلمية للنقشبندية في شمال العراق (مولانا خالد النقشبندي أنموذجاً) ١١٩٣-١٢٤٢ هـ / ١٧٧٩-١٨٢٦ م
04	12.00–12.15	د. محمد الطاهري	مفهوم الجمال في ديوان مولانا خالد البغدادي: من جمال الصورة إلى جمال المعنى الصوفي
05	12.15–12.30	أ.د. نصير خضر سليمان	التكية الخالدية في بغداد (جامع الإحسائي): دراسة في التحولات التاريخية، الهندسة المعمارية، والأثر الاجتماعي والتعليمي من العهد العثماني إلى العصر الحديث

التقييم / الأسئلة والأجوبة : 12.30–12.45

Öğleden Sonra

14.15–15.45 · 4 ve 5. oturumlar

04 Mevlânâ Hâlid ve Hâlidîlik: Eleştiriler ve Müdafaalar

Başkan: Prof. Dr. Süleyman Derin

KIRMIZI SALON

01 **14.15–14.30**

Prof. Dr. Hür Mahmut Yücer

Muhammed Nuri Derşevî en-Nakşibendi el-Hâlidî'nin Vehhâbîlik Eleştirisi, Ricâlü'l-Gayb ve Keramet Müdafaası: Kaynak Kullanımı ve Argümantasyon Yöntemi Üzerine Bir İnceleme

02 **14.30–14.45**

Prof. Dr. Mahmut Ay

Fıkıh Tasavvufu Nasıl Savunur? -İbn Âbidîn'in Mevlânâ Hâlid Müdafaası-

03 **14.45–15.00**

Prof. Dr. Mehmet Saki Çakır

Müderris Muhammed Emîn es-Süveydî'nin Def'u'ẓ-ẓalûm Eserinde Hâlidiyye Tarikatına Yönelik Eleştirilere Cevaplar

04 **15.00–15.15**

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz Şentürk

Bir İhracın Şahitliği: Mevlânâ Hâlid'in Sûsî Tasarrufunun Abdullah Ferdi'nin Eserlerindeki İzdüşümü

05 **15.15–15.30**

Arş. Gör. Dr. Abdurrahman Mıhcıoğlu

Nakşibendiyye-Hâlidiyye'nin 19. Asır Râbıta Literatürüne Etkisi: Reddiyeler- Müdafaalar ve Hüseyin b. Ahmed ed-Devserî'nin (v. 1237/1821-22) er-Rahmetü'l-hâbita'sı

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 15.30–15.45

Reddiyeler, müdafaalar ve literatür

05 Hâlidî Kollar ve Şeyhler: Ervâdî ve Gümüşhânevî

Başkan: Doç. Dr. Necdet Yılmaz

BEYAZ SALON

01 **14.15–14.30**

Dr. Öğr. Üyesi Nazım Çınar

Mevlânâ Hâlid el-Bağdâdî'nin Sonuncu Halifesi Ahmed b. Süleyman el-Ervâdî'nin Ahmed Ziyâeddin Gümüşhânevî Üzerinden Hâlidîliğin Yayılmasındaki Rolü

02 **14.30–14.45**

Dr. Mehmet Turan

Bölgesel Hadis Tarihi Açısından Hâlidî Gelenek: Nakşibendî-Hâlidî şeyhi Ahmed b. Süleyman el-Ervâdî'nin el-İkdü'l-ferîd fî ulüvvi'l-esânîd Adlı Eseri Özelinde Hadis-Tasavvuf İlişkisi

03 **14.45–15.00**

Arş. Gör. Alirıza Farımaz

Ahmed b. Süleyman el-Ervâdî'nin Nûru'l-Mazhar Risalesi Bağlamında Hâlidiyye'de Ekberî Yönelimler

04 **15.00–15.15**

Arş. Gör. Dr. Ömer Faruk Kahve

Tarîkat Tarihyazımında (Historiography) Nispetin Delilleri ve Gümüşhânevî Üzerinden Bir Yöntem Denemesi

05 **15.15–15.30**

Fatih Yıldız

Mustafa Fevzi b. Numan'ın Eserlerinde Yeni Bir Hâlidiyye Yorumu: Ziyâiyye

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 15.30–15.45

Şahsiyetler, eserler ve intikal hatları

Eş zamanlı oturumlar · 04: Kırmızı Salon · 05: Beyaz Salon

Akşamüstü Oturumları

16.15–17.45 · 6 ve 7. oturumlar

06 Hâlidî Kollar ve Şeyhler: Bölgesel Yayılım

Başkan: Doç. Dr. Ercan Alkan

KIRMIZI SALON

01 16.15–16.30

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Çınar

On Dokuzuncu Yüzyılda Etkili Olmuş Bir Hâlidî Şeyhi: Seyyid Mîr Hamza Nigârî Ve Tesir Halkası

02 16.30–16.45

Dr. Öğr. Üyesi Kutbeddin Akyüz

Osmanlı İradesiyle Kurulan Ohin Medresesi ve Hâlidîliğin Yayılışındaki Rolü

03 16.45–17.00

Arş. Gör. Dr. Fatma Kaymakçı

XIX. Yüzyıl İstanbul'unda Bir Hâlidî Dergâhının Tarihî Serencamı: Şeyh Hacı Feyzullah Efendi Dergâhı (Halıcılar Tekkesi)

04 17.00–17.15

Arş. Gör. Hatice Kübra Değirmenci – Doç. Dr. Öncel Demirdaş

Hâlidî Norşin Dergâhında Seyr u Sülûkün Esasları: Şeyh Fadlullah Örneği

05 17.15–17.30

Öğr. Gör. Dr. Rıdvan Yalçın

Kâdirî Gelenekten Hâlidîliğe: Van Havzasında Tasavvufî Otoritenin Yeniden Teşekkülü

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 17.30–17.45

Doğu Anadolu, İstanbul ve irşad çevreleri

07 Hâlidî Meşâyih ve Tekkeler

Başkan: Doç. Dr. Muhammed Veysel Akkaya

BEYAZ SALON

01 16.15–16.30

Doç. Dr. Ali Hatalmış

Mevlânâ Hâlid'in 35. Mektubu Işığında Hasan İlmî Kozanî

02 16.30–16.45

Dr. Zeynep Erçetin Yavuz

Bâbıâli Yakınında Bir Hâlidî Tekkesi: Safvetî Paşa Tekkesi'nin Vakfiyesi, Mimarisi ve Meşihat Silsilesi (1845-1925)

03 16.45–17.00

Dr. Öğr. Üyesi Betül Saylan

Bir Hâlidî Şeyhi Karamollazâde Abdülhamîd Fuhûlî'nin Âdâbu'z-Zâkirîn Necâtü's-Sâlikîn Risâlesi Ve Nakşî Literatürüne Katkıları

04 17.00–17.15

Dr. Sacide Yünügül

Gülşen-i Meşâyih-i Selâtîn'de Hâlidî Kürsü Şeyhleri: Vaaz, Tedris ve Tarîkat İrtibatı

05 17.15–17.30

Mikail Türker Bal

Bosna Hersek'te Hâlidîlik İzleri

DEĞERLENDİRME / SORU-CEVAP: 17.30–17.45

Şahsiyetler, dergâhlar ve kültürel etki

Eş zamanlı oturumlar · 06: Kırmızı Salon · 07: Beyaz Salon